Parlament Europejski
2024-2029

Komisja Praw Kobiet i Równouprawnienia

2025/0239(COD)

10.7.2026

OPINIA

Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia

dla Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Europejski Fundusz Społeczny w ramach planu partnerstwa krajowego i regionalnego określonego w rozporządzeniu (UE) [...] [plan PKR] oraz ustanawiającego warunki wdrażania unijnego wsparcia na rzecz wysokiej jakości zatrudnienia, umiejętności i włączenia społecznego na lata 2028–2034
(COM(2025)0558 – C10-0172/2025 – 2025/0239(COD))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Alessandra Moretti

PA_Legam

POPRAWKI

Komisja Praw Kobiet i Równouprawnienia przedstawia Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych, jako komisji przedmiotowo właściwej, co następuje:

Poprawka 1

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(2a) Państwa członkowskie i Komisja powinny zapewnić promowanie równości płci i uwzględnianie aspektu płci na wszystkich etapach przygotowania, realizacji, monitorowania i ewaluacji wszystkich działań wspieranych przez EFS. Środki wspierane przez EFS powinny przyczyniać się do usuwania barier strukturalnych utrudniających kobietom pełne uczestnictwo w życiu społecznym i rynku pracy, w tym nierównego podziału obowiązków opiekuńczych, segregacji rynku pracy, luki płacowej i emerytalnej między kobietami a mężczyznami, przemocy ze względu na płeć oraz nierównego dostępu do usług, w tym opieki zdrowotnej. Szczególną uwagę należy zwrócić na kobiety doświadczające dyskryminacji intersekcjonalnej, w tym migrantki, kobiety będące ofiarami uprzedzeń rasowych, kobiety z tradycyjnych społeczności koczowniczych, kobiety romskie, kobiety z niepełnosprawnościami, samotne matki, kobiety starsze i kobiety LBTIQ.

Poprawka 2

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 4

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*

(4) Unia stoi w obliczu wyzwań strukturalnych wynikających z globalizacji gospodarki, wrażliwych łańcuchów dostaw, zarządzania przepływami migracyjnymi i zwiększonego zagrożenia bezpieczeństwa, przejścia na czystą energię, zmian technologicznych i ***zmian*** demograficznych, starzenia się siły roboczej, braku mieszkań socjalnych oraz rosnących niedoborów umiejętności i siły roboczej w wielu sektorach i regionach.	(4) Unia stoi w obliczu wyzwań strukturalnych wynikających z globalizacji gospodarki***, zmiany klimatu***, wrażliwych łańcuchów dostaw, zarządzania przepływami migracyjnymi i zwiększonego zagrożenia bezpieczeństwa***, wojny***, przejścia na czystą energię, zmian technologicznych i demograficznych, starzenia się siły roboczej, ***wzrostu nierówności, w tym utrzymujących się nierówności płci oraz intersekcjonalnych form nierówności, coraz intensywniejszych ataków na wypracowane prawa kobiet i regresu w tym zakresie, nierównego dostępu do przystępnych cenowo i wysokiej jakości usług zdrowotnych i opiekuńczych***, braku ***przystępnych cenowo*** mieszkań socjalnych oraz rosnących niedoborów umiejętności i siły roboczej w wielu sektorach i regionach. ***Konsekwencje tych wyzwań w większym stopniu odczuwają osoby dotknięte dyskryminacją intersekcjonalną ze względu na płeć, płeć społeczno-kulturową, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek, orientację seksualną lub tożsamość płciową.***

Poprawka 3

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 5

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(5) Uwzględniając zmieniające się realia w świecie pracy, Unia powinna być przygotowana na bieżące i przyszłe wyzwania i inwestować w odpowiednie umiejętności, zapewniać, by wzrost gospodarczy w większym stopniu sprzyjał włączeniu społecznemu, oraz usprawniać politykę zatrudnienia i ***politykę społeczną***,	(5) Uwzględniając zmieniające się realia w świecie pracy, Unia powinna być przygotowana na bieżące i przyszłe wyzwania i inwestować w odpowiednie umiejętności, zapewniać, by ***zrównoważony*** wzrost gospodarczy w większym stopniu sprzyjał włączeniu społecznemu ***i uwzględniał aspekt płci***,

w tym z uwagi na mobilność pracowników i restrukturyzację sektorową***, zwracając*** szczególną uwagę na obszary miejskie i wiejskie, które borykają się ze szczególnymi słabościami społecznymi.	oraz usprawniać politykę ***w obszarze*** zatrudnienia***, kwestii społecznych, zdrowia*** i ***równości płci***, w tym z uwagi na mobilność pracowników i restrukturyzację sektorową***. W szczególności Unia powinna propagować dostęp do bezpiecznego, godziwie opłacanego i pewnego zatrudnienia wysokiej jakości, poprawić warunki przedsiębiorczości kobiet oraz zlikwidować utrzymujące się nierówności płci. Powinna zwrócić*** szczególną uwagę na obszary miejskie i wiejskie ***oraz wyspy***, które borykają się ze szczególnymi słabościami społecznymi.

Poprawka 4

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 5 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(5a) Kluczowym elementem poradzenia sobie z wyzwaniami związanymi z niedoborem siły roboczej, kwestiami społecznymi i zatrudnieniem jest zwiększanie konkurencyjności oraz propagowanie przedsiębiorstw i inwestycji w ramach dobrze funkcjonującej gospodarki rynkowej.

Poprawka 5

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 6

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(6) Do 2040 r. unijny rynek pracy będzie tracił każdego roku około 1 mln pracowników. Ponadto, oprócz kurczącego się odsetka ludności aktywnej zawodowo, niektóre regiony cierpią na trwałe niedobory liczby mieszkańców z wyższym wykształceniem, co utrudnia zrekompensowanie utraty siły roboczej wyższą wydajnością pracy. Zwiększy to	(6) Do 2040 r. unijny rynek pracy będzie tracił każdego roku około 1 mln pracowników. Ponadto, oprócz kurczącego się odsetka ludności aktywnej zawodowo, niektóre regiony cierpią na trwałe niedobory liczby mieszkańców z wyższym wykształceniem, co utrudnia zrekompensowanie utraty siły roboczej wyższą wydajnością pracy. Zwiększy to

presję na unijny model opieki społecznej, obciążając jego stabilność i adekwatność. Zwiększy to również niedobory siły roboczej i wykwalifikowanej kadry na rynku pracy, co będzie stanowić obciążenie dla wzrostu gospodarczego i konkurencyjności. W niektórych sektorach doprowadzi to do presji na koszty pracy. Dlatego też EFS musi wspierać zwiększenie uczestnictwa w rynku pracy, zwłaszcza kobiet, ***osób młodych,*** osób z niepełnosprawnościami i społeczności romskich, ***a*** także ***wspierać pracodawców w znajdowaniu*** odpowiednich osób na dostępne stanowiska, wzmacniać pozycję starszych pracowników za pomocą odpowiednich środków rynku pracy i rozwiązań w miejscu pracy, zapewnić wykwalifikowaną siłę roboczą zdolną do sprostania głównym wyzwaniom społecznym oraz wspierać zdrową równowagę między życiem zawodowym a prywatnym***, w tym*** poprzez zapewnienie dostępu do wysokiej jakości opieki nad dziećmi.

presję na unijny model opieki społecznej, obciążając jego stabilność i adekwatność. Zwiększy to również niedobory siły roboczej i wykwalifikowanej kadry na rynku pracy, co będzie stanowić obciążenie dla ***zrównoważonego*** wzrostu gospodarczego i konkurencyjności. W niektórych sektorach doprowadzi to do presji na koszty pracy. Dlatego też EFS musi wspierać zwiększenie uczestnictwa w rynku pracy, zwłaszcza kobiet, ***które są w nieproporcjonalnym zakresie dotknięte takimi zjawiskami jak bezrobocie, niepełne zatrudnienie, nadreprezentacja w pracy czasowej i nisko płatnych sektorach oraz segregacja rynku pracy, osób, które chcą powrócić na rynek pracy po wykonywaniu obowiązków opiekuńczych, oraz osób doświadczających intersekcjonalnych form dyskryminacji, w tym*** osób z niepełnosprawnościami***,*** społeczności romskich, ***osób młodych i kobiet z innych grup zmarginalizowanych. EFS powinien*** także ***ułatwiać pracodawcom znalezienie*** odpowiednich osób na dostępne stanowiska, wzmacniać pozycję starszych pracowników za pomocą odpowiednich środków rynku pracy i rozwiązań w miejscu pracy, zapewnić wykwalifikowaną siłę roboczą zdolną do sprostania głównym wyzwaniom społecznym oraz wspierać zdrową ***i lepszą*** równowagę między życiem zawodowym a prywatnym poprzez ***propagowanie równego udziału kobiet i mężczyzn w opiece i usługach opiekuńczych, wspieranie elastycznych warunków pracy, pracy zdalnej, urlopów ojcowskich, wspólnego urlopu rodzicielskiego oraz*** zapewnienie dostępu do wysokiej jakości ***i przystępnych cenowo usług*** opieki nad dziećmi ***i opieki długoterminowej, jak również wspieranie opiekunów, z których większość stanowią kobiety***.

Poprawka 6

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Motyw 6 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(6a) Zmiany demograficzne i poważny spadek współczynnika urodzeń stanowią duże wyzwanie dla zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego. Nierówny dostęp do usług w zakresie zdrowia reprodukcyjnego, w tym dla kobiet i par borykających się z bezpłodnością z przyczyn medycznych, przyczynia się do pogłębiania nierówności społecznych i ogranicza korzystanie z praw podstawowych, w tym prawa do zdrowia i życia rodzinnego. Fundusze europejskie, w tym Europejski Fundusz Społeczny, powinny wspierać dostęp do usług opieki zdrowotnej, doradztwa, profilaktyki i wsparcia społecznego w zakresie bezpłodności, współczynników urodzeń i ograniczenia spadku demograficznego.

Poprawka 7

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 6 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(6b) Gospodarka społeczna w udokumentowany sposób przyczynia się do równości płci, zapewniając większy udział kobiet na stanowiskach kierowniczych, mniejsze luki płacowe i warunki bardziej sprzyjające równowadze między życiem zawodowym a prywatnym. Należy ją uznać za strategiczny priorytet EFS, aby zwiększyć autonomię ekonomiczną kobiet i ochronę praw dziewcząt.

Poprawka 8

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 7

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(7) 29 stycznia 2025 r. Komisja przedstawiła Kompas konkurencyjności. Wyznacza on kierunek działań, dzięki którym Europa stanie się miejscem, w którym przyszłe technologie, usługi i czyste produkty będą opracowywane, wytwarzane i wprowadzane na rynek, a jednocześnie będzie pierwszym kontynentem, który stanie się neutralny dla klimatu. Wskazano w nim pięć horyzontalnych czynników sprzyjających konkurencyjności, w tym promowanie umiejętności i wysokiej jakości miejsc pracy, oraz podkreślono, że podstawą konkurencyjności Europy są jej mieszkańcy. Aby Unia mogła być konkurencyjna i przygotowana na przyszłość, musi ich wspierać, zapewniając im umiejętności i kompetencje potrzebne do skutecznego uczenia się oraz udanego życia zawodowego i osobistego.	(7) 29 stycznia 2025 r. Komisja przedstawiła Kompas konkurencyjności. Wyznacza on kierunek działań, dzięki którym Europa stanie się miejscem, w którym przyszłe technologie, usługi i czyste produkty będą opracowywane, wytwarzane i wprowadzane na rynek, a jednocześnie będzie pierwszym kontynentem, który stanie się neutralny dla klimatu. Wskazano w nim pięć horyzontalnych czynników sprzyjających konkurencyjności, w tym promowanie umiejętności i wysokiej jakości miejsc pracy, oraz podkreślono, że podstawą konkurencyjności Europy są jej mieszkańcy. Aby Unia mogła być konkurencyjna i przygotowana na przyszłość, musi ich wspierać, zapewniając im umiejętności i kompetencje potrzebne do skutecznego uczenia się oraz udanego życia zawodowego i osobistego. ***EFS powinien propagować zatrudnienie i wzmocnienie pozycji kobiet przez ułatwianie im uczestnictwa w rynku pracy i przedsiębiorczości, ponieważ poprawa niezależności ekonomicznej kobiet ma zasadnicze znaczenie dla wspierania sprawiedliwej, sprzyjającej włączeniu społecznemu i odpornej gospodarki, wzmocnienia spójności społecznej i konkurencyjności, a także dopilnowania, aby transformacja ekologiczna i cyfrowa nie pozostawiała nikogo w tyle, zgodnie z zasadami Europejskiego filaru praw socjalnych i zasadami dotyczącymi społeczeństwa równego pod względem płci.***

Poprawka 9

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 7 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*

	(7a) Sztuczna inteligencja i nowe technologie otwierają możliwości wzrostu gospodarczego, rozwoju i bardziej wydajnego, równego pod względem płci i inteligentniejszego rynku pracy, który umożliwia Unii sprostanie obecnym i przyszłym wyzwaniom. Konieczne jest, aby polityka Unii również zachęcała do korzystania z tych możliwości.

Poprawka 10

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 8

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(8) 26 lutego 2025 r. Komisja opublikowała ponadto komunikat „Pakt dla czystego przemysłu: wspólny plan działania na rzecz konkurencyjności i dekarbonizacji”. Konieczne jest uznanie kluczowej roli umiejętności w ułatwianiu pomyślnego przejścia w kierunku czystszego i bardziej konkurencyjnego przemysłu w Unii. Zapewnienie wysoko wykwalifikowanej siły roboczej ma zasadnicze znaczenie dla stymulowania innowacji oraz wspierania dekarbonizacji i obiegu zamkniętego we wszystkich kluczowych gałęziach przemysłu. Skupienie się na podnoszeniu umiejętności jest szczególnie istotne dla realizacji unijnych celów w zakresie sprawiedliwej transformacji oraz dla utrzymania i zwiększenia globalnej konkurencyjności Unii. Ponadto dostęp do zasobów środowiskowych i płynących z nich korzyści rozkłada się nierównomiernie w różnych grupach społecznych, podobnie jak zagrożenia środowiskowe i ryzyko dla zdrowia. Istnieje większe prawdopodobieństwo, że w nieproporcjonalnym stopniu będą one dotykać wrażliwe grupy osób.	(8) 26 lutego 2025 r. Komisja opublikowała ponadto komunikat „Pakt dla czystego przemysłu: wspólny plan działania na rzecz konkurencyjności i dekarbonizacji”. Konieczne jest uznanie kluczowej roli umiejętności w ułatwianiu pomyślnego przejścia w kierunku czystszego i bardziej konkurencyjnego przemysłu w Unii. Zapewnienie wysoko wykwalifikowanej siły roboczej ***i wyeliminowanie barier, które ograniczają obecnie uczestnictwo w rynku pracy, zwłaszcza w przypadku kobiet, ze względu na poziomą i pionową segregację na rynku pracy*** ma zasadnicze znaczenie dla stymulowania innowacji oraz wspierania dekarbonizacji i obiegu zamkniętego we wszystkich kluczowych gałęziach przemysłu. ***EFS powinien zatem wspierać zwiększony udział kobiet w sektorach, w których są one niedostatecznie reprezentowane. Unia powinna eliminować luki w zatrudnieniu między kobietami a mężczyznami oraz promować równość płci we wszystkich sektorach poprzez uruchomienie planu działania na rzecz kobiet w sektorze badań naukowych, innowacji i przedsiębiorstw typu start-up, mającego na celu uczynienie Unii najbardziej atrakcyjnym miejscem pracy dla kobiet w tym sektorze do 2030 r.***

	Skupienie się na podnoszeniu umiejętności jest szczególnie istotne dla realizacji unijnych celów w zakresie sprawiedliwej transformacji oraz dla utrzymania i zwiększenia globalnej konkurencyjności ***oraz zrównoważonego rozwoju*** Unii. Ponadto ***EFS powinien przyczyniać się do społecznie sprawiedliwej zielonej transformacji przez zajęcie się nieproporcjonalnymi skutkami zmiany klimatu, degradacji środowiska i zanieczyszczenia dla kobiet i wrażliwych grup osób, w tym za pomocą środków mających na celu zwalczanie ubóstwa energetycznego, nierówności środowiskowych i powiązanych zagrożeń dla zdrowia.*** Dostęp do zasobów środowiskowych i płynących z nich korzyści rozkłada się nierównomiernie w różnych grupach społecznych, podobnie jak zagrożenia środowiskowe i ryzyko dla zdrowia. Istnieje większe prawdopodobieństwo, że w nieproporcjonalnym stopniu będą one dotykać wrażliwe grupy osób.

Poprawka 11

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 8 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(8a) Ponadto 5 marca 2026 r. Komisja przyjęła Strategię na rzecz równouprawnienia płci na lata 2026-2030, w której podkreślono, że równość płci jest niezbędna do osiągnięcia strategicznych celów Unii, w tym wspierania spójności społecznej i zwiększania konkurencyjności. W strategii zaznaczono również, że kobiety nadal zarabiają średnio o 12 % mniej na godzinę niż mężczyźni w Unii, a luka emerytalna między kobietami a mężczyznami w Unii nadal wynosi 25 %, co wskazuje na utrzymujące się nierówności płci na rynku pracy.

Rozwiązanie tego problemu jest kwestią naprawienia niesprawiedliwości oraz realizacji traktatów UE i Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, a tym samym uwolnienia potencjału gospodarczego wynikającego z większej równości płci. Kobiety, zwłaszcza te znajdujące się w trudnej sytuacji, są bardziej zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w całej Unii. Na przykład osoby samotnie wychowujące dzieci, czyli głównie kobiety, mają trudności z utrzymaniem się i są dwukrotnie bardziej zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym niż ogół społeczeństwa. Ponadto ubóstwo menstruacyjne i menopauzalne dotyka wiele kobiet w całej Unii. Strategia ta podkreśla, że stereotypy płci wpływają na wybory edukacyjne, co ma konsekwencje na całe życie i przyczynia się do segregacji na rynku pracy. Edukacja uwzględniająca aspekt płci może być prawdziwie transformacyjnym narzędziem zwalczania nierówności płci i zapewnienia wszystkim dzieciom w Unii, niezależnie od płci, dostępu do włączającego kształcenia i szkolenia wysokiej jakości.

Poprawka 12

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 9

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(9) Celem unii umiejętności jest wspieranie rozwoju wysokiej jakości, elastycznych systemów kształcenia, szkolenia i umiejętności sprzyjających włączeniu społecznemu, aby zwiększyć konkurencyjność, gotowość i bezpieczeństwo UE oraz wzmocnić jej demokrację. W związku z tym, zgodnie z założeniami unii umiejętności, UE powinna zapewnić wystarczające finansowanie zdobywania solidnych umiejętności podstawowych oraz	(9) Celem unii umiejętności jest wspieranie rozwoju wysokiej jakości, elastycznych systemów kształcenia, szkolenia i umiejętności sprzyjających włączeniu społecznemu, aby zwiększyć konkurencyjność, gotowość i bezpieczeństwo UE oraz wzmocnić jej demokrację***. Wiąże się to z identyfikacją i wyeliminowaniem barier strukturalnych i kulturowych, które utrudniają lub ograniczają pełny i równy udział kobiet w sektorze cyfrowym i technologicznym, w***

promowania ukierunkowanych na przyszłość możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich przez całe życie, w szczególności w celu sprostania wyzwaniom związanym z dwojaką transformacją – zieloną i cyfrową. Przyczyni się to do rozwoju w szczególności umiejętności cyfrowych i kluczowych technologii prorozwojowych, ale również umiejętności wspierających powstające sektory, z myślą o wyposażeniu ludzi w umiejętności dostosowane do cyfryzacji, zmian technologicznych i tych wynikających z innowacji, zmian społecznych i gospodarczych, ułatwianiu przekwalifikowania zawodowego, mobilności oraz z myślą o wspieraniu w szczególności nisko wykwalifikowanych lub słabo wykwalifikowanych dorosłych. Zgodnie z założeniami unii umiejętności wyzwaniom związanym z dwojaką transformacją – zieloną i cyfrową należy sprostać przez podnoszenie i zmianę kwalifikacji pracowników, dostosowanie edukacji do potrzeb przemysłu oraz wspieranie partnerstw między instytucjami edukacyjnymi, pracodawcami i organami publicznymi. Konieczne jest również zwiększenie obiegu umiejętności i ich odpowiedniego wykorzystania na rynku wewnętrznym, w tym dzięki ich łatwiejszemu przenoszeniu, oraz zdolności przyciągania i zatrzymywania umiejętności w UE.

tym na stanowiskach kierowniczych. Unia powinna zatem zwalczać szkodliwe stereotypy płci, które stwarzają ryzyko ograniczania możliwości kobiet i dziewcząt w zakresie ścieżek edukacji i kariery, oraz promować podnoszenie i zmianę kwalifikacji cyfrowych kobiet na rynku pracy. W związku z tym, zgodnie z założeniami unii umiejętności, UE powinna zapewnić wystarczające finansowanie zdobywania solidnych umiejętności podstawowych oraz promowania ukierunkowanych na przyszłość możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich przez całe życie, ***zwracając szczególną uwagę na fakt, że kobiety, zwłaszcza kobiety doświadczające dyskryminacji intersekcjonalnej, i wrażliwe grupy osób, takie jak osoby z niepełnosprawnościami, napotykają dodatkowe przeszkody utrudniające im udział w szkoleniach, oraz*** w szczególności w celu sprostania wyzwaniom związanym z dwojaką transformacją – zieloną i cyfrową***. Niezwykle ważna jest poprawa możliwości kształcenia i szkolenia w dziedzinie nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii i matematyki (STEM), ze szczególnym uwzględnieniem kobiet i dziewcząt, aby przezwyciężyć obecną nierówność płci wśród siły roboczej w dziedzinach STEM, który to sektor oferuje wyższe wynagrodzenia i lepsze perspektywy kariery, a także zwiększyć kompetencje w zakresie sztucznej inteligencji***. Przyczyni się to do rozwoju w szczególności umiejętności cyfrowych i kluczowych technologii prorozwojowych, ale również umiejętności wspierających powstające sektory, z myślą o wyposażeniu ludzi w umiejętności dostosowane do cyfryzacji, zmian technologicznych i tych wynikających z innowacji, zmian społecznych i gospodarczych, ułatwianiu przekwalifikowania zawodowego, mobilności oraz z myślą o wspieraniu w szczególności nisko wykwalifikowanych lub słabo wykwalifikowanych dorosłych.

	Zgodnie z założeniami unii umiejętności wyzwaniom związanym z dwojaką transformacją – zieloną i cyfrową należy sprostać przez podnoszenie i zmianę kwalifikacji pracowników, dostosowanie edukacji do potrzeb przemysłu oraz wspieranie partnerstw między instytucjami edukacyjnymi, pracodawcami i organami publicznymi. Konieczne jest również zwiększenie obiegu umiejętności i ich odpowiedniego wykorzystania na rynku wewnętrznym, w tym dzięki ich łatwiejszemu przenoszeniu, oraz zdolności przyciągania i zatrzymywania umiejętności w UE***, przy jednoczesnym zapobieganiu wykorzystywaniu umiejętności i drenażowi mózgów z regionów słabiej rozwiniętych***.

Poprawka 13

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 9 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(9a) Zgodnie z założeniami unii umiejętności UE powinna promować ukierunkowane na przyszłość możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich przez całe życie w celu sprostania wyzwaniom związanym z dwojaką transformacją – zieloną i cyfrową, w szczególności wśród kobiet. W tym względzie kluczowym elementem jest promowanie i umożliwianie wykorzystania i rozwoju sztucznej inteligencji, a także promowanie inicjatyw, które wzmacniają przedsiębiorczość i możliwości samozatrudnienia kobiet, kobiet na stanowiskach kierowniczych, z naciskiem na zwiększenie udziału kobiet w procesach decyzyjnych, a zwłaszcza kobiet w biznesie i sektorze STEM. Przyczyni się to do rozwoju w szczególności umiejętności cyfrowych i kluczowych technologii prorozwojowych, ale również umiejętności wspierających powstające sektory, z myślą o wyposażeniu ludzi w umiejętności

dostosowane do cyfryzacji, zmian technologicznych i tych wynikających z innowacji, zmian społecznych i gospodarczych, ułatwianiu przekwalifikowania zawodowego, mobilności oraz z myślą o wspieraniu w szczególności kobiet i dziewcząt, a także nisko wykwalifikowanych lub słabo wykwalifikowanych dorosłych.

Poprawka 14

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 9 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(9b) Zgodnie z założeniami unii umiejętności wyzwaniom związanym z dwojaką transformacją – zieloną i cyfrową należy sprostać przez podnoszenie i zmianę kwalifikacji pracowników, dostosowanie edukacji do potrzeb przemysłu oraz wspieranie partnerstw między instytucjami edukacyjnymi, pracodawcami i organami publicznymi. Konieczne jest również zwiększenie obiegu umiejętności i ich odpowiedniego wykorzystania na rynku wewnętrznym, w tym dzięki ich łatwiejszemu przenoszeniu, oraz zdolności przyciągania i zatrzymywania umiejętności w Unii.

Poprawka 15

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 9 c (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(9c) Małe spółki o średniej kapitalizacji odgrywają ważną rolę w zwiększaniu konkurencyjności Unii, pobudzaniu wzrostu gospodarczego, uzupełnianiu niedoborów siły roboczej, umożliwianiu

zatrudnienia kobiet i promowaniu równości płci.

Poprawka 16

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 11

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(11) Efektywna i skuteczna realizacja działań wspieranych w ramach planu PKR, w tym z EFS, zależy od dobrego zarządzania i partnerstwa między wszystkimi podmiotami na stosownych szczeblach terytorialnych a podmiotami społeczno-gospodarczymi, w szczególności partnerami społecznymi i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego.	(11) Efektywna i skuteczna realizacja działań wspieranych w ramach planu PKR, w tym z EFS, zależy od dobrego zarządzania i partnerstwa między wszystkimi podmiotami na stosownych szczeblach terytorialnych a podmiotami społeczno-gospodarczymi, w szczególności partnerami społecznymi i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego***, w tym organizacjami na rzecz praw kobiet, organizacjami pracującymi z kobietami i dziewczętami znajdującymi się w trudnej sytuacji w celu promowania ich dostępu do zatrudnienia, szkoleń, autonomii ekonomicznej, mieszkań, usług opieki zdrowotnej i uczestnictwa w życiu społecznym, organizacjami na rzecz prawa i zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego, organizacjami zajmującymi się walką z ubóstwem oraz organizacjami na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami***.

Poprawka 17

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 11 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(11a) Ważne jest, aby wspierać i promować rachunki oszczędnościowo-inwestycyjne zgodnie z najlepszymi praktykami państw członkowskich w celu ułatwienia inwestycji w przedsiębiorstwa, zwłaszcza małe spółki o średniej kapitalizacji, a także wzmocnienia

	prywatnej gospodarki osób fizycznych. Jest to kluczowe do umożliwienia kobietom niezależności i przedsiębiorczości, a także promowania ogólnej konkurencyjności.

Poprawka 18

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 12

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(12) Aby wzmocnić europejskie społeczeństwa i europejski model społeczny, państwa członkowskie powinny przeznaczyć na EFS minimalną kwotę środków w ramach swoich planów partnerstwa krajowego i regionalnego przyjętych zgodnie z rozporządzeniem (UE) [rozporządzenie w sprawie planu PKR]. Zróżnicowany charakter i natężenie różnych wyzwań społeczno-gospodarczych w państwach członkowskich wymaga bardziej elastycznego podejścia do programowania. Aby zapewnić działania współmierne do tych wyzwań, niezbędny jest minimalny poziom wsparcia dla polityki społecznej, który jednakże musi ściśle odpowiadać specyfice krajowej i regionalnej. We względnym znaczeniu inwestycji i reform w ramach wytycznych dotyczących zatrudnienia i EFS należy uwzględniać powody nierówności społecznych lub problemów. Oznacza to, że zabezpieczenia polityczne wprowadzane poprzez koncentrację tematyczną powinny wynikać z zaangażowania państw członkowskich i Komisji. Minimalna kwota EFS musi również być wypadkową między strategicznym interesem Unii – inwestowaniem w jej obywateli, a tym samym w jakość podaży pracy i postęp społeczny, a potrzebami inwestycyjnymi objętymi innymi celami szczegółowymi wymienionymi w art. 3 [rozporządzenia w sprawie planu PKR].	(12) Aby wzmocnić europejskie społeczeństwa i europejski model społeczny, państwa członkowskie powinny przeznaczyć na EFS minimalną kwotę środków w ramach swoich planów partnerstwa krajowego i regionalnego przyjętych zgodnie z rozporządzeniem (UE) [rozporządzenie w sprawie planu PKR]. Zróżnicowany charakter i natężenie różnych wyzwań społeczno-gospodarczych w państwach członkowskich wymaga bardziej elastycznego podejścia do programowania***, zgodnie z wytycznymi dotyczącymi tego funduszu oraz ogólnymi zasadami traktatów i wartości Unii***. Aby zapewnić działania współmierne do tych wyzwań, niezbędny jest minimalny poziom wsparcia dla polityki społecznej, który jednakże musi ściśle odpowiadać specyfice krajowej i regionalnej. We względnym znaczeniu inwestycji i reform w ramach wytycznych dotyczących zatrudnienia i EFS należy uwzględniać powody nierówności społecznych lub problemów. Oznacza to, że zabezpieczenia polityczne wprowadzane poprzez koncentrację tematyczną powinny wynikać z zaangażowania państw członkowskich i Komisji. Minimalna kwota EFS musi również być wypadkową między strategicznym interesem Unii – inwestowaniem w jej obywateli, a tym samym w jakość podaży pracy i postęp społeczny, a potrzebami inwestycyjnymi objętymi innymi celami szczegółowymi

wymienionymi w art. 3 [rozporządzenia w sprawie planu PKR]. ***EFS powinien pozostać niezależnym funduszem i zachować swoją podstawową misję, jaką jest wnoszenie wkładu w spójność społeczną i europejski model społeczny, w szczególności za sprawą wspierania włączenia społecznego najwrażliwszych grup osób, w tym kobiet. Włączenie EFS do planów partnerstwa krajowego i regionalnego groziłoby osłabieniem jego rzeczywistej misji i zmniejszeniem finansowania na rzecz włączenia społecznego. Utrzymanie silnego i widocznego EFS, który dysponuje wystarczającymi zasobami, ma zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia celów Europejskiego filaru praw socjalnych.***

Poprawka 19

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 13

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(13) EFS powinien wspierać zatrudnienie, równy dostęp dla wszystkich do rynku pracy, sprawiedliwe i wysokiej jakości warunki pracy oraz mobilność pracowników. EFS powinien wspierać państwa członkowskie w udzielaniu wsparcia osobom bezrobotnym i biernym zawodowo za pomocą skutecznej, terminowej, skoordynowanej i dostosowanej do potrzeb pomocy opartej na wsparciu w poszukiwaniu pracy, szkoleniach, podnoszeniu i zmianie kwalifikacji oraz dostępie do innych usług wspierających, ze szczególnym uwzględnieniem osób znajdujących się w trudnej sytuacji oraz osób dotkniętych negatywnymi skutkami zielonej i cyfrowej transformacji lub wstrząsami na rynku pracy, a także osób najbardziej oddalonych od rynku pracy. EFS powinien nadal zajmować się kwestią bezrobocia osób młodych i problemem młodzieży	(13) EFS powinien wspierać zatrudnienie, równy dostęp dla wszystkich do rynku pracy, sprawiedliwe i wysokiej jakości warunki pracy oraz mobilność pracowników***. EFS powinien promować zrównoważony pod względem płci udział w rynku pracy za pomocą środków ukierunkowanych na zapewnienie m.in. godnych i równych pod względem płci warunków pracy, w tym sprawiedliwego wynagrodzenia w sektorach zdominowanych przez kobiety, lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym oraz wysokiej jakości opieki nad dziećmi, w tym wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem***. EFS powinien wspierać państwa członkowskie w udzielaniu wsparcia osobom bezrobotnym i biernym zawodowo za pomocą skutecznej, terminowej, skoordynowanej i dostosowanej do potrzeb pomocy opartej na wsparciu w poszukiwaniu pracy,

niekształcącej się, niepracującej ani nieszkolącej. Powinien to czynić przez działania zapobiegające wczesnemu kończeniu kształcenia i szkolenia oraz strukturalne udoskonalenie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia, w tym poprzez pełne wdrożenie wzmocnionej gwarancji dla młodzieży, która powinna również wspierać możliwości zatrudniania ludzi młodych na stanowiskach pracy wysokiej jakości. Ponadto EFS powinien nadal inwestować w umiejętności kluczowe dla dwojakiej transformacji – zielonej i cyfrowej.

szkoleniach, podnoszeniu i zmianie kwalifikacji oraz dostępie do innych usług wspierających, ze szczególnym uwzględnieniem osób znajdujących się w trudnej sytuacji oraz osób dotkniętych negatywnymi skutkami zielonej i cyfrowej transformacji lub wstrząsami na rynku pracy, a także osób najbardziej oddalonych od rynku pracy. ***Ponadto EFS powinien wspierać przechodzenie kobiet wykonujących nieformalną i nieodpłatną pracę opiekuńczą do płatnego zatrudnienia, aby zmniejszyć ich narażenie na ryzyko długotrwałego bezrobocia, oderwania się od rynku pracy i zależności ekonomicznej. Kluczowe znaczenie ma również wspieranie powrotu kobiet do płatnej pracy po ciąży, urlopie macierzyńskim i rodzicielskim oraz zapewnienie odpowiednich warunków do karmienia piersią w miejscu pracy.*** EFS powinien nadal zajmować się kwestią bezrobocia osób młodych i problemem młodzieży niekształcącej się, niepracującej ani nieszkolącej. Powinien to czynić przez działania zapobiegające wczesnemu kończeniu kształcenia i szkolenia oraz strukturalne udoskonalenie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia, w tym poprzez pełne wdrożenie wzmocnionej gwarancji dla młodzieży, która powinna również wspierać możliwości zatrudniania ludzi młodych na stanowiskach pracy wysokiej jakości ***i o sprawiedliwym wynagrodzeniu***. Ponadto EFS powinien nadal inwestować w umiejętności kluczowe dla dwojakiej transformacji – zielonej i cyfrowej ***– oraz dla osiągnięcia społeczeństwa równego pod względem płci***.

Poprawka 20

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 14

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*

(14) EFS powinien wpływać na zwiększanie podaży pracy oraz poprawę kształcenia i szkolenia oraz nabywanie umiejętności przez całe życie. W szczególności EFS powinien wspomagać systemy kształcenia i szkolenia oraz proces przechodzenia do zatrudnienia, wspierać uczenie się przez całe życie, w tym formalne, pozaformalne i nieformalne, odbywające się na wszystkich etapach życia, i możliwości zatrudnienia oraz przyczyniać się do konkurencyjności i innowacji społecznych i gospodarczych, udzielając wsparcia skalowalnym i trwałym inicjatywom w tych obszarach. Można to osiągnąć na przykład za pomocą uczenia się w miejscu pracy i przyuczania do zawodu, poradnictwa przez całe życie, przewidywania potrzeb w zakresie umiejętności we współpracy z przedsiębiorstwami, aktualnych materiałów szkoleniowych, prognozowania i monitorowania losów absolwentów, szkolenia edukatorów, walidacji efektów uczenia się oraz uznawania kwalifikacji.	(14) EFS powinien wpływać na zwiększanie podaży pracy oraz poprawę kształcenia i szkolenia oraz nabywanie umiejętności przez całe życie. W szczególności EFS powinien wspomagać systemy kształcenia i szkolenia oraz proces przechodzenia do zatrudnienia, wspierać uczenie się przez całe życie, w tym formalne, pozaformalne i nieformalne, odbywające się na wszystkich etapach życia, i możliwości zatrudnienia oraz przyczyniać się do konkurencyjności i innowacji społecznych i gospodarczych, udzielając wsparcia skalowalnym i trwałym inicjatywom w tych obszarach. Można to osiągnąć na przykład za pomocą uczenia się w miejscu pracy i przyuczania do zawodu, poradnictwa przez całe życie, przewidywania potrzeb w zakresie umiejętności we współpracy z przedsiębiorstwami, aktualnych materiałów szkoleniowych, prognozowania i monitorowania losów absolwentów, szkolenia edukatorów, walidacji efektów uczenia się oraz uznawania kwalifikacji. ***Ponieważ udział w rynku pracy jest znacznie niższy wśród kobiet i mężczyzn z niepełnosprawnościami w porównaniu z osobami bez niepełnosprawności, EFS powinien zostać wykorzystany do opracowania finansowanej przez UE gwarancji zatrudnienia i umiejętności dla osób z niepełnosprawnościami, bez ograniczeń wiekowych, czerpiąc inspirację z udanych inicjatyw, takich jak gwarancja dla młodzieży, mających na celu zwiększenie udziału osób z niepełnosprawnościami w otwartym rynku pracy i ułatwienie dostępu do zatrudnienia, szkoleń i dalszego kształcenia.***

Poprawka 21

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 15

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(15) EFS powinien ułatwiać dostęp do usług, w tym przez intensyfikację modernizacji, cyfryzacji i odporności zarówno usług opieki zdrowotnej, jak i opieki długoterminowej. Dzięki zapewnieniu równego dostępu do usług EFS powinien wspierać państwa członkowskie we wdrażaniu środków mających na celu wyeliminowanie wszelkich form dyskryminacji i zapewnienie równych szans wszystkim, a w szczególności grupom, które są niedostatecznie reprezentowane na rynku pracy. Dostępność przystępnych cenowo, trwałych i wysokiej jakości usług, takich jak wczesna edukacja i opieka nad dzieckiem, opieka pozaszkolna, kształcenie, szkolenie oraz opieka zdrowotna i opieka długoterminowa, zwłaszcza usług opieki rodzinnej i środowiskowej, jest niezbędnym warunkiem zapewnienia równych szans i mobilności pracowników. EFS powinien zapewnić wszystkim, w tym dzieciom, zgodnie z europejską gwarancją dla dzieci, dostęp do podstawowych usług dobrej jakości. W odniesieniu do tych usług należy uwzględnić szczególne potrzeby osób z niepełnosprawnościami, ***w tym*** dostępność, a także możliwość niezależnego życia. EFS powinien również przyczyniać się do modernizacji systemów zabezpieczenia społecznego, w szczególności celem zwiększenia ich dostępności.	(15) EFS powinien ułatwiać dostęp do usług, w tym przez intensyfikację modernizacji, cyfryzacji i odporności zarówno usług opieki zdrowotnej, jak i opieki długoterminowej. Dzięki zapewnieniu równego dostępu do usług***, w tym usług zdrowotnych,*** EFS powinien wspierać państwa członkowskie we wdrażaniu środków mających na celu wyeliminowanie wszelkich form dyskryminacji i zapewnienie równych szans wszystkim, a w szczególności grupom, które są niedostatecznie reprezentowane na rynku pracy. Dostępność przystępnych cenowo, trwałych i wysokiej jakości usług, takich jak wczesna edukacja i opieka nad dzieckiem, opieka pozaszkolna, kształcenie, szkolenie oraz opieka zdrowotna i opieka długoterminowa ***uwzględniająca aspekt płci***, zwłaszcza usług opieki rodzinnej i środowiskowej, jest niezbędnym warunkiem zapewnienia równych szans***, sprawiedliwych wynagrodzeń*** i ***emerytur oraz*** mobilności pracowników***. W tym celu EFS powinien promować inwestycje w dostępne, przystępne cenowo i odznaczające się wysoką jakością możliwości edukacji dla dzieci i opieki nad dziećmi oraz w usługi opieki środowiskowej i domowej, tak aby państwa członkowskie mogły stworzyć warunki dla inkluzywnych rynków pracy, społeczeństwa równego pod względem płci i bardziej odpornego wzrostu gospodarczego. EFS powinien również dążyć do poprawy warunków pracy, w tym sprawiedliwego wynagrodzenia oraz wspierania opiekunów nieformalnych zgodnie z europejską strategią w dziedzinie opieki[1a], przyszłym europejskim paktem na rzecz opieki i zaleceniami Rady w sprawie opieki długoterminowej[1b]***. EFS powinien zapewnić wszystkim, w tym dzieciom, zgodnie z europejską gwarancją dla dzieci, dostęp do podstawowych usług dobrej jakości. W odniesieniu do tych

usług należy uwzględnić szczególne potrzeby osób **–** ***zwłaszcza kobiet*** **–** z niepełnosprawnościami, ***które dalej napotykają poważne bariery w zakresie włączenia społecznego, zatrudnienia, edukacji i dostępu do usług, przy czym potrzeby te obejmują*** dostępność, a także możliwość niezależnego życia. EFS powinien również przyczyniać się do modernizacji systemów zabezpieczenia społecznego, w szczególności celem zwiększenia ich dostępności. ***EFS powinien wspierać państwa członkowskie w kształtowaniu systemów opieki zdrowotnej w taki sposób, by uwzględniały aspekt płci i odpowiadały na potrzeby zdrowotne uwarunkowane płcią. Kobiety podlegają innym schematom zdrowotnym niż mężczyźni, co ma związek m.in. z wymogami w zakresie zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego, kwestiami związanymi ze zdrowiem matek, zjawiskami związanymi z menopauzą oraz nieproporcjonalnie większą częstością występowania niektórych chorób przewlekłych. Kobiety często borykają się z systemowymi opóźnieniami diagnostycznymi i tendencją do bagatelizowania ich bólu, co może prowadzić do przedłużających się okresów złego stanu zdrowia w ich życiu zawodowym. Biorąc pod uwagę, że długotrwała choroba i zmiany związane ze zdrowiem są głównym czynnikiem powodującym bierność zawodową kobiet, EFS powinien wspierać ukierunkowane środki mające na celu usunięcie tych barier związanych ze zdrowiem ze względu na płeć. Dostęp do opieki zdrowotnej powinien obejmować dostęp do praw i zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego.***

[1a] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A52022DC0440

[1b] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=oj:JOC_2022_476_R_0001

Poprawka 22

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 15 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(15a) 26 lutego 2026 r.[1a] Komisja Europejska stwierdziła, że niebezpieczna aborcja jest kwestią zdrowia publicznego i że dostęp do aborcji jest niezbędny, aby spełnić wymogi traktatów. Państwa członkowskie powinny korzystać z EFS na zasadzie dobrowolności i zgodnie ze swoim prawem krajowym, aby zapewnić dostęp do legalnych, bezpiecznych, przystępnych cenowo i wysokiej jakości usług aborcyjnych kobietom znajdującym się w trudnej sytuacji, w tym kobietom, których inaczej nie byłoby na te usługi stać, niezależnie od ich narodowości lub miejsca zamieszkania, w tym kobietom z krajów, w których aborcja jest nielegalna.

[1a] https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=C(2026)3225(=en

Poprawka 23

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 16

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(16) Wsparcie za pośrednictwem EFS powinno być wykorzystywane do promowania równych szans dla wszystkich, do wspierania silnych systemów zabezpieczeń społecznych, włączenia społecznego i sprawiedliwości międzypokoleniowej oraz przyczyniania	(16) Wsparcie za pośrednictwem EFS powinno być wykorzystywane do promowania równych szans dla wszystkich, do wspierania silnych systemów zabezpieczeń społecznych, włączenia społecznego***, równości płci*** i sprawiedliwości międzypokoleniowej oraz

się do zwalczania ubóstwa. EFS powinien wspierać wysiłki państw członkowskich w walce z ubóstwem, w tym poprzez przeciwdziałanie deprywacji materialnej, aby przerwać cykl marginalizacji przekazywany z pokolenia na pokolenie oraz promować włączenie społeczne przez zapewnienie wszystkim równych szans, zwalczanie dyskryminacji i przeciwdziałanie nierównościom pod względem stanu zdrowia i dostępu do opieki zdrowotnej. Oznacza to zmobilizowanie szeregu strategii skierowanych do osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, bez względu na wiek, w tym do dzieci dotkniętych ubóstwem, zmarginalizowanych społeczności, takich jak Romowie, oraz ubogich pracujących i osoby najbardziej potrzebujące. EFS powinien wspierać aktywne włączenie osób oddalonych od rynku pracy, aby zapewnić ich integrację społeczno-gospodarczą. Celem EFS powinno być również zwalczanie bezdomności, w tym za pomocą środków zapobiegawczych i łagodzących zgodnie z deklaracją lizbońską z 2021 r. Należy promować wspieranie innowacji społecznych, gdyż odgrywa ono ważną rolę w osiąganiu tych celów.

przyczyniania się do zwalczania ubóstwa***, w tym ubóstwa dzieci***. EFS powinien wspierać wysiłki państw członkowskich w walce z ubóstwem, w tym poprzez przeciwdziałanie deprywacji materialnej, aby przerwać cykl marginalizacji przekazywany z pokolenia na pokolenie oraz promować włączenie społeczne przez zapewnienie wszystkim równych szans, zwalczanie dyskryminacji i przeciwdziałanie nierównościom pod względem stanu zdrowia i dostępu do opieki zdrowotnej***, w tym nierównemu dostępowi do bezpiecznej i legalnej aborcji ze względu na różnice między poszczególnymi państwami członkowskimi***. Oznacza to zmobilizowanie szeregu strategii skierowanych do osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, bez względu na wiek, ***miejsce zamieszkania, płeć, orientację seksualną, tożsamość płciową, rasę, niepełnosprawność,*** w tym do dzieci dotkniętych ubóstwem, zmarginalizowanych społeczności, takich jak Romowie, oraz ubogich pracujących i osoby najbardziej potrzebujące. EFS powinien wspierać aktywne włączenie osób oddalonych od rynku pracy, aby zapewnić ich integrację społeczno-gospodarczą. Celem EFS powinno być również zwalczanie bezdomności, w tym za pomocą środków zapobiegawczych i łagodzących zgodnie z deklaracją lizbońską z 2021 r.***, mając przy tym na względzie, że kobiety doświadczają bezdomności inaczej niż mężczyźni.*** Należy promować wspieranie innowacji społecznych, gdyż odgrywa ono ważną rolę w osiąganiu tych celów.

Poprawka 24

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 17

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*

(17) Demokracja, praworządność i poszanowanie praw podstawowych to zasadnicze wartości Unii Europejskiej. Mają one znaczenie dla każdej osoby, zwłaszcza dla osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji. Ponadto odgrywają one kluczową rolę w skutecznym wdrażaniu EFS. W związku z tym EFS powinien również wspierać promowanie i wdrażanie tych wartości dla wszystkich. EFS będzie również nadal zajmować się prawami osób z niepełnosprawnościami zapisanymi w Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. Zapewni również spójność z Unią równości i powiązanymi z nią strategiami***(1)***, które mają na celu zwalczanie dyskryminacji ***ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną***, oraz zapewni spójność społeczną poprzez utrzymanie i rozwój otwartych, opartych na prawach podstawowych, demokratycznych, równych i integracyjnych społeczeństw opartych na praworządności.

(17) Demokracja, praworządność***, równość, równouprawnienie płci*** i poszanowanie praw podstawowych to zasadnicze wartości Unii Europejskiej. Mają one znaczenie dla każdej osoby, zwłaszcza dla osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji. Ponadto odgrywają one kluczową rolę w skutecznym wdrażaniu EFS. W związku z tym EFS powinien również wspierać promowanie i wdrażanie tych wartości dla wszystkich. EFS będzie również nadal zajmować się prawami osób z niepełnosprawnościami ***– w tym kobiet i dziewcząt –*** zapisanymi w Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. Zapewni również spójność z Unią równości i powiązanymi z nią strategiami, które mają na celu zwalczanie dyskryminacji ***określonej w motywie 4***, oraz zapewni spójność społeczną poprzez utrzymanie i rozwój otwartych, opartych na prawach podstawowych, demokratycznych, równych i integracyjnych społeczeństw opartych na praworządności.

Poprawka 25

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 18

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(18) Rozporządzenie (UE) [rozporządzenie w sprawie planu PKR] wymaga, aby państwa członkowskie przestrzegały zasad horyzontalnych przy przygotowywaniu i wdrażaniu planów partnerstwa krajowego i regionalnego. W tym kontekście ***należy również zachęcać*** państwa członkowskie ***do korzystania*** z EFS w celu wspierania ukierunkowanych działań mających na celu promowanie zasad horyzontalnych, takich jak promowanie równości płci i zapewnienie dostępności usług dla osób z	(18) Rozporządzenie (UE) [rozporządzenie w sprawie planu PKR] wymaga, aby państwa członkowskie przestrzegały zasad horyzontalnych przy przygotowywaniu i wdrażaniu planów partnerstwa krajowego i regionalnego. W tym kontekście państwa członkowskie ***powinny korzystać*** z EFS w celu wspierania ukierunkowanych działań mających na celu promowanie zasad horyzontalnych, takich jak promowanie równości płci i zapewnienie dostępności usług dla osób z niepełnosprawnościami,

niepełnosprawnościami, oraz umożliwienie takim osobom aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.	oraz umożliwienie takim osobom aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. ***Równość płci i perspektywa intersekcjonalna powinny być zintegrowane na każdym etapie projektowania, realizowania, monitorowania, raportowania, ewaluacji i audytu cyklu finansowania. Śródokresowa i końcowa ewaluacja programu powinna oceniać wpływ na płeć, aby oszacować, w jakim stopniu przyczynia się on do równości płci. Ważne jest również, aby udzielać beneficjentom i państwom członkowskim informacji na temat sposobów uwzględniania równości płci, w tym na temat sporządzania budżetu z uwzględnieniem aspektu płci oraz ocen wpływu w aspekcie płci. Przy zasięganiu opinii ekspertów i zainteresowanych stron należy zapewnić równowagę płci. Państwa członkowskie powinny regularnie składać sprawozdania na temat wkładu wydatków z EFS w osiągnięcie celów równości płci na podstawie danych segregowanych według kryterium płci i oceny jakościowej.***

Poprawka 26

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 18 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(18a) Kobiety i dziewczęta z niepełnosprawnościami są bardziej narażone na ubóstwo, wykluczenie społeczne, przemoc ze względu na płeć i długotrwałe bezrobocie. W związku z tym EFS powinien wspierać konkretne działania skierowane do tej grupy i zapewniać przy tym dostępność, równe szanse oraz aktywne uczestnictwo w rynku pracy i życiu społecznym.

Poprawka 27

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 18 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(18b) Państwa członkowskie powinny być również zachęcane do korzystania z EFS w zakresie opieki zdrowotnej i projektów związanych z prawami i zdrowiem reprodukcyjnym i seksualnym oraz mieć możliwość takiego korzystania w celu zapewnienia dostępu do bezpiecznej i legalnej aborcji bez ingerencji w przepisy krajowe lub zasadę pomocniczości.

Poprawka 28

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 19

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(19) Aby zapewnić należytą realizację wymiaru socjalnego Europy zgodnie z zasadami zapisanymi w Europejskim filarze praw socjalnych oraz zagwarantować wystarczającą kwotę środków na pomoc osobom najbardziej potrzebującym, państwa członkowskie powinny przydzielić środki z EFS na wspieranie włączenia społecznego.	(19) Aby zapewnić należytą realizację wymiaru socjalnego Europy zgodnie z zasadami zapisanymi w Europejskim filarze praw socjalnych oraz zagwarantować wystarczającą kwotę środków na pomoc osobom najbardziej potrzebującym, państwa członkowskie powinny przydzielić środki z EFS na wspieranie włączenia społecznego***, równości płci i zwalczania przemocy ze względu na płeć***.

Poprawka 29

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 19 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(19a) Według Eurostatu[1a] obecnie 64,6 mln kobiet i 57,6 mln mężczyzn w państwach członkowskich jest dotkniętych ubóstwem, co wskazuje na różny wpływ tego zjawiska na kobiety i mężczyzn.

Ubóstwo, wykluczenie społeczne i dyskryminacja dotykają w nieproporcjonalnym stopniu niektóre grupy, zwłaszcza kobiety i dziewczęta ze społeczności marginalizowanych. Grupy te nadal napotykają bariery strukturalne w dostępie do zatrudnienia, edukacji, mieszkań i usług kluczowych, w tym usług zdrowotnych. Zagrożenie ubóstwem i wykluczeniem społecznym jest nieproporcjonalnie wysokie w przypadku kobiet znajdujących się w trudnej sytuacji i doświadczających dyskryminacji intersekcjonalnej, określonej w motywie 4. Kobiety żyjące w ubóstwie są bardziej narażone na przemoc, w tym przemoc ze strony partnera i przemoc domową, ze względu na takie czynniki, jak: zależność finansowa, brak bezpieczeństwa mieszkaniowego i ograniczony dostęp do usług wsparcia. Wyeliminowanie przemocy ze względu na płeć ma zasadnicze znaczenie dla umożliwienia kobietom pełnego uczestnictwa w życiu społeczno-gospodarczym, dostępu do edukacji, opieki zdrowotnej, zatrudnienia i usług społecznych, a tym samym dla osiągnięcia niezależności ekonomicznej i autonomii cielesnej.

[1a] https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Living_conditions_in_Europe_-_subjective_poverty_statistics#:~:text=ilc_sbjp02)%20(ilc_sbjp03)-,Subjective%20poverty%20is%20more%20prominent%20for%20women%20than%20for%20men,men%20and%201

Poprawka 30

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 20

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*

(20) Ze względu na szczególną potrzebę wspierania dzieci dotkniętych ubóstwem państwa członkowskie powinny również zaprogramować zasoby EFS, aby uwzględnić środki w ramach gwarancji dla dzieci.	(20) Ze względu na szczególną potrzebę wspierania dzieci dotkniętych ubóstwem państwa członkowskie powinny również zaprogramować zasoby EFS, aby uwzględnić środki w ramach gwarancji dla dzieci***, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci z obszarów wiejskich, trudno dostępnych, przemysłowych i pogórniczych, a także z regionów peryferyjnych, zdegradowanych społecznie i ekonomicznie, dotkniętych depopulacją, o ograniczonym dostępie do usług publicznych oraz z obszarów dotkniętych transformacją gospodarczą i wysokim bezrobociem, przy czym na gwarancję dla dzieci w kolejnych WRF należy przeznaczyć co najmniej 20 mld EUR. EFS musi być w pełni zgodny z Konwencją ONZ o prawach dziecka i Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej, a jego cele społeczne powinny być wyraźnie określone w jego priorytetach i regułach wydatkowych.***

Poprawka 31

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 21

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(21) EFS powinien przyczyniać się do ograniczenia ubóstwa przez wspieranie krajowych systemów mających na celu łagodzenie niedoboru żywności i deprywacji materialnej, a także promować integrację społeczną osób zagrożonych ryzykiem ubóstwa lub wykluczenia społecznego oraz osób najbardziej potrzebujących. Państwa członkowskie powinny przeznaczyć środki z EFS na przeciwdziałanie formom skrajnego ubóstwa o największym wpływie na wykluczenie społeczne, takim jak bezdomność oraz deprywacja żywnościowa i materialna.	(21) EFS powinien przyczyniać się do ograniczenia ubóstwa ***żywieniowego*** przez wspieranie krajowych systemów mających na celu łagodzenie niedoboru żywności i deprywacji materialnej, a także promować integrację społeczną osób zagrożonych ryzykiem ubóstwa lub wykluczenia społecznego oraz osób najbardziej potrzebujących***, z uwzględnieniem potrzeb związanych z płcią, w tym produktów menstruacyjnych i higienicznych***. Państwa członkowskie powinny przeznaczyć środki z EFS na przeciwdziałanie formom skrajnego ubóstwa o największym wpływie na wykluczenie społeczne, takim jak bezdomność oraz deprywacja żywnościowa i materialna. ***Dostarczanie***

	żywności lub podstawowej pomocy materialnej osobom najbardziej potrzebującym i wrażliwym, takim jak bezdomne kobiety i samotne matki, nie powinno zastępować istniejących świadczeń socjalnych zapewnianych im w ramach krajowych systemów socjalnych lub zgodnie z prawem krajowym.

Poprawka 32

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 22 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(22a) Ze względu na znaczenie dostępu do opieki zdrowotnej EFS powinien zapewniać synergię i komplementarność z proponowanym Europejskim Funduszem Konkurencyjności (EFK), zwłaszcza w odniesieniu do celu wspierania zdrowia, oraz z proponowanym rozporządzeniem ustanawiającym Europejski Fundusz Spójności Gospodarczej, Społecznej i Terytorialnej, Rolnictwa i Obszarów Wiejskich, Rybołówstwa i Polityki Morskiej, Dobrobytu i Bezpieczeństwa na lata 2028–2034 (PPKR).

Poprawka 33

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 24

(24) Biorąc pod uwagę specyfikę i ograniczenia regionów najbardziej oddalonych, państwa członkowskie powinny uwzględnić w swoim rozdziale dotyczącym regionów najbardziej oddalonych środki na rzecz zwiększenia zatrudnienia i mobilności pracowników (w szczególności młodzieży), kształcenia i umiejętności oraz włączenia społecznego.	(24) Biorąc pod uwagę specyfikę i ograniczenia regionów najbardziej oddalonych, państwa członkowskie powinny uwzględnić w swoim rozdziale dotyczącym regionów najbardziej oddalonych środki na rzecz zwiększenia zatrudnienia i mobilności pracowników (w szczególności młodzieży ***i kobiet pozostających poza rynkiem pracy***), kształcenia i umiejętności oraz włączenia społecznego.

Poprawka 34

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 25 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(25a) EFS powinien promować przedsiębiorczość kobiet poprzez zmniejszanie barier w tworzeniu i rozwoju przedsiębiorstw, w tym obciążeń regulacyjnych i ograniczonego dostępu do kapitału. W ramach finansowania należy priorytetowo traktować skalowalne przedsiębiorstwa prowadzone przez kobiety i dziewczęta, wspierając kulturę własności, innowacji i niezależności ekonomicznej.

Poprawka 35

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 2 – ustęp 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	2a. Państwa członkowskie włączają, w możliwie najszerszym zakresie, wskaźniki wrażliwości i wykluczenia społecznego do ram wykonania, aby zagwarantować, że inwestycje EFS faktycznie przynoszą korzyści najbardziej wrażliwym grupom.

Poprawka 36

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	Artykuł 2a
	1. Europejski Fundusz Społeczny (EFS) realizuje w szczególności następujące cele szczegółowe:

a) poprawę dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, osób długotrwale bezrobotnych oraz grup w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo oraz kobiet wykonujących nieformalną i nieodpłatną pracę opiekuńczą, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i gospodarki społecznej włączonej do społecznej gospodarki rynkowej;

b) poprawę jakości, poziomu włączenia społecznego i skuteczności systemów kształcenia i szkolenia oraz ich powiązania z rynkiem pracy – w tym przez walidację uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, w celu wspierania nabywania kompetencji kluczowych, w tym umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, oraz przez wspieranie wprowadzania dualnych systemów szkolenia i przygotowania zawodowego;

c) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji po kształcenie dorosłych, wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku prac, ułatwianie zmian zawodowych i wspieranie mobilności zawodowej, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami;

d) wspieranie równych szans i niedyskryminacji poprzez identyfikację i eliminację barier strukturalnych i kulturowych; promowanie równego podziału obowiązków opiekuńczych i wspólnego urlopu rodzicielskiego oraz inwestowanie w dostępne, przystępne cenowo i wysokiej jakości usługi opiekuńcze, wzmacnianie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, między innymi poprzez elastyczną organizację pracy obojga rodziców, zapewnienia wysokiej jakości, stabilnych i godziwie opłacanych miejsc pracy; oraz

e) wyeliminowanie opartej na płci segregacji zawodowej i dyskryminacji w kształceniu i szkoleniach, w tym poprzez promowanie dostępu kobiet i dziewcząt do dziedzin STEM, umiejętności cyfrowych, zielonych miejsc pracy i stanowisk decyzyjnych;

f) wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w szczególności migrantek;

g) wspieranie integracji społeczno-gospodarczej społeczności zmarginalizowanych, w szczególności kobiet romskich;

h) zwiększanie równego i szybkiego dostępu do trwałych i przystępnych cenowo usług dobrej jakości, w tym usług, które wspierają dostęp do odpowiednich, przystępnych cenowo, trwałych i godnych warunków mieszkaniowych, w szczególności dla samotnych matek;

i) modernizację systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet, w szczególności samotnych matek, i innych grup w niekorzystnej sytuacji;

j) poprawę dostępności, w tym dla kobiet z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej;

k) promowanie włączenia społecznego osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym przez dążenie do obniżenia nieproporcjonalnie wysokiego wskaźnika ubóstwa kobiet lub gospodarstw domowych, w którym głową rodziny jest kobieta, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet znajdujących się w trudnej sytuacji, w tym doświadczających intersekcjonalnych form dyskryminacji, a także zajęcie się kwestią ubóstwa pracujących, niepewnego zatrudnienia i luk emerytalnych między kobietami a mężczyznami;

l) wspieranie przedsiębiorstw i organizacji gospodarki społecznej jako kluczowych podmiotów wnoszących wkład w zatrudnienie sprzyjające włączeniu społecznemu kobiet, równość szans, spójność terytorialną oraz włączenie społeczne dziewcząt i kobiet należących do wrażliwych grup;

m) przeciwdziałanie deprywacji materialnej przez udzielanie pomocy żywnościowej lub podstawowej pomocy materialnej osobom najbardziej potrzebującym, w tym dzieciom, oraz zapewnianie środków towarzyszących wspierających włączenie społeczne tych osób;

n) walkę z bezdomnością, zwłaszcza kobiet i dzieci;

o) dostęp do społecznych i publicznych usług opieki zdrowotnej dla grup wrażliwych, ze szczególnym uwzględnieniem opieki zdrowotnej skoncentrowanej na osobie, uwzględniającej potrzeby zdrowotne związane z płcią, w tym pełny zakres praw i zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego, łącznie z zapewnianiem usług aborcyjnych osobom, które nie mają do nich dostępu.

2. Wszystkie cele szczegółowe, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, stanowią wymóg dotyczący planu PPKR w

	rozumieniu art. 22 rozporządzenia w sprawie PPKR.

Poprawka 37

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 5 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
Państwa członkowskie i regiony określają, w stosownych przypadkach, zintegrowane podejście do wyzwań wynikających z przejścia demograficznego w co najmniej jednym specjalnym rozdziale planu partnerstwa krajowego i regionalnego.	Państwa członkowskie i regiony określają, w stosownych przypadkach, zintegrowane podejście do wyzwań wynikających z przejścia demograficznego ***– w tym konkretnych wyzwań związanych ze zdrowiem, przed którymi stoją kobiety, a zwłaszcza dostępu do usług w zakresie zdrowia reprodukcyjnego –*** w co najmniej jednym specjalnym rozdziale planu partnerstwa krajowego i regionalnego***, ze szczególnym uwzględnieniem wrażliwych grup osób, które w nieproporcjonalnie dużym stopniu odczuwają skutki starzenia się, ubóstwa i wykluczenia społecznego***. ***Komisja ocenia wpływ na sprostanie wyzwaniom demograficznym, takim jak: starzenie się społeczeństwa, malejąca liczba ludności w wieku produkcyjnym i rosnąca przepaść między obszarami miejskimi i wiejskimi.***

Poprawka 38

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 6 – tytuł

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
Wsparcie na przeciwdziałanie deprywacji materialnej	Wsparcie na przeciwdziałanie deprywacji materialnej ***i ubóstwu***

Poprawka 39

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 6 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
1. Państwa członkowskie ***mogą udzielać*** wsparcia na przeciwdziałanie deprywacji materialnej za pośrednictwem dystrybucji żywności i towarów zgodnych z prawem Unii w dziedzinie bezpieczeństwa produktów konsumpcyjnych.	1. Państwa członkowskie ***udzielają*** wsparcia na przeciwdziałanie deprywacji materialnej za pośrednictwem dystrybucji żywności i towarów zgodnych z prawem Unii w dziedzinie bezpieczeństwa produktów konsumpcyjnych.

Poprawka 40

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 6 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
2. Państwa członkowskie i beneficjenci wybierają żywność lub podstawową pomoc materialną na podstawie obiektywnych kryteriów związanych z potrzebami osób najbardziej potrzebujących. Aby zapewnić sprawiedliwą i uczciwą społecznie zieloną transformację, kryteria wyboru żywności i, w stosownych przypadkach, towarów uwzględniają również aspekty związane z klimatem i aspekty środowiskowe, w szczególności w celu ograniczenia marnotrawienia żywności i korzystania z produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych. W stosownych przypadkach, wyboru rodzaju żywności do dystrybucji dokonuje się po uwzględnieniu ich wkładu w zrównoważoną dietę osób najbardziej potrzebujących. Żywność lub podstawowa pomoc materialna mogą być dostarczane bezpośrednio osobom najbardziej potrzebującym lub pośrednio np. za pomocą bonów lub kart – w formie elektronicznej lub innej – pod warunkiem że te bony lub karty mogą zostać wykorzystane tylko do uzyskania żywności lub podstawowej pomocy materialnej. Wsparcie dla osób najbardziej potrzebujących ma charakter dodatkowy w stosunku do świadczeń socjalnych, które mogą być udzielane przez krajowe systemy	2. Państwa członkowskie i beneficjenci wybierają żywność lub podstawową pomoc materialną na podstawie obiektywnych kryteriów związanych z potrzebami osób najbardziej potrzebujących***, z uwzględnieniem potrzeb uwarunkowanych płcią, takich jak zapotrzebowanie na niezbędne produkty menstruacyjne i miejsca ułatwiające dbałość o higienę, oraz potrzeb kobiet i dziewcząt znajdujących się w sytuacji ubóstwa, bezdomności lub przemocy***. Aby zapewnić sprawiedliwą i uczciwą społecznie zieloną transformację, kryteria wyboru żywności i, w stosownych przypadkach, towarów uwzględniają również aspekty związane z klimatem i aspekty środowiskowe, w szczególności w celu ograniczenia marnotrawienia żywności i korzystania z produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych. W stosownych przypadkach, wyboru rodzaju żywności do dystrybucji dokonuje się po uwzględnieniu ich wkładu w zrównoważoną dietę osób najbardziej potrzebujących. Żywność lub podstawowa pomoc materialna mogą być dostarczane bezpośrednio osobom najbardziej potrzebującym lub pośrednio np. za pomocą bonów lub kart – w formie elektronicznej lub innej – pod warunkiem

zabezpieczenia społecznego lub zgodnie z prawem krajowym.

że te bony lub karty mogą zostać wykorzystane tylko do uzyskania żywności lub podstawowej pomocy materialnej. Wsparcie dla osób najbardziej potrzebujących***, którymi często są kobiety,*** ma charakter dodatkowy w stosunku do świadczeń socjalnych, które mogą być udzielane przez krajowe systemy zabezpieczenia społecznego lub zgodnie z prawem krajowym. ***Z uwagi na charakter tych operacji i rodzaj odbiorców końcowych do wsparcia, które przeznacza się na przeciwdziałanie deprywacji materialnej osób najbardziej potrzebujących, zastosowanie mają prostsze przepisy.***

Poprawka 41

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 6 – ustęp 5

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
5. Do celów niniejszego artykułu „osoby najbardziej potrzebujące” oznaczają osoby fizyczne, w tym osoby indywidualne, rodziny, gospodarstwa domowe lub grupy osób, w tym dzieci znajdujące się w trudnej sytuacji i osoby w kryzysie bezdomności, których potrzeba uzyskania pomocy została stwierdzona na podstawie obiektywnych kryteriów określonych przez właściwe władze krajowe w konsultacji z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, przy jednoczesnym unikaniu konfliktu interesów, oraz mogących zawierać elementy umożliwiające dotarcie do osób najbardziej potrzebujących na pewnych obszarach geograficznych.	5. Do celów niniejszego artykułu „osoby najbardziej potrzebujące” oznaczają osoby fizyczne, w tym osoby indywidualne, rodziny, gospodarstwa domowe lub grupy osób, w tym dzieci znajdujące się w trudnej sytuacji i osoby w kryzysie bezdomności, których potrzeba uzyskania pomocy została stwierdzona na podstawie obiektywnych kryteriów określonych przez właściwe władze krajowe w konsultacji z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, przy jednoczesnym unikaniu konfliktu interesów, oraz mogących zawierać elementy umożliwiające dotarcie do osób najbardziej potrzebujących na pewnych obszarach geograficznych***, z uwzględnieniem szczególnej podatności kobiet na zagrożenia, w tym kobiet doświadczających dyskryminacji intersekcjonalnej, a także z uwzględnieniem faktu, że wyeliminowanie wszelkich rodzajów przemocy ze względu***

na płeć ma zasadnicze znaczenie dla wyeliminowania ubóstwa kobiet.

Poprawka 42

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 6 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	Artykuł 6a
	Wsparcie równości szans, równości płci i dostępu do rynku pracy
	1. Za pośrednictwem Europejskiego Funduszu Społecznego państwa członkowskie i Komisja będą aktywnie i systematycznie promować równość płci i przyczyniać się do pełnej realizacji zasad społeczeństwa równości płci i Europejskiego filaru praw socjalnych, w szczególności poprzez eliminowanie wszelkich form dyskryminacji ze względu na płeć na rynku pracy.
	2. EFS wspiera państwa członkowskie w usuwaniu związanych z płcią przeszkód dla uczestnictwa w rynku pracy, zapewnianiu równego wynagrodzenia za taką samą pracę lub pracę o takiej samej wartości, zajęciu się strukturalnym niedowartościowaniem sektorów zdominowanych przez kobiety, a także rozwiązaniu problemu segmentacji rynków pracy, promowaniu lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, między innymi poprzez elastyczną organizację pracy obojga rodziców, ułatwianiu kobietom dostępu do wysokiej jakości miejsc pracy i zakładania własnych firm, poprzez zachęty dla przedsiębiorstw do zatrudniania i awansowania kobiet, korzystanie z urlopu ojcowskiego i wspólnego urlopu rodzicielskiego oraz zapewnianie dostępu do wysokiej jakości przystępnych cenowo i dostępnych usług opieki nad dziećmi i innych usług opieki formalnej.

	3. EFS przyjmuje kompleksowe podejście do walki z nieproporcjonalnie wysokim wskaźnikiem ubóstwa kobiet lub gospodarstw domowych, w którym głową rodziny jest kobieta, oraz do eliminowania dyskryminacji ze względu na płeć w kształceniu i szkoleniu, w tym w dostępie do dziedzin STEM, a także do promowania równego udziału kobiet na stanowiskach kierowniczych i decyzyjnych w drodze rozwiązania problemu ubóstwa pracujących, niepewnego zatrudnienia i luki emerytalnej.

Poprawka 43

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 6 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	Artykuł 6b
	Wspieranie równego dostępu do wysokiej jakości usług opieki zdrowotnej
	EFS wspiera cel, jakim jest zwiększenie powszechnego i szybkiego dostępu do zrównoważonych i przystępnych cenowo usług opieki zdrowotnej wysokiej jakości, w tym usług w zakresie zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego dla kobiet znajdujących się w trudnej sytuacji. Zdecydowanie zachęca się państwa członkowskie do korzystania z EFS w celu zapewnienia równego dostępu do legalnych i przystępnych cenowo bezpiecznych usług aborcyjnych kobietom znajdującym się w trudnej sytuacji, których inaczej nie byłoby na te usługi stać, niezależnie od ich narodowości lub miejsca zamieszkania, w tym kobietom, które nie mają dostępu do takich usług w swoich państwach członkowskich. Państwa członkowskie wspierają również cele polegające na poprawie dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów opieki zdrowotnej i usług opieki

	długoterminowej, a także środków wsparcia dla kobiet i par, u których zdiagnozowano bezpłodność, w świetle znacznego spadku liczby ludności w Unii, w przypadku gdy napotykają one bariery ekonomiczne, społeczne lub medyczne ograniczające ich dostęp do usług opieki zdrowotnej.

Poprawka 44

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 6 c (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	Artykuł 6c
	Zasady horyzontalne
	1. Komisja i państwa członkowskie podejmują odpowiednie i znaczące kroki w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek, orientację seksualną, tożsamość płciową, a także podczas przygotowywania, realizacji, monitorowania, sprawozdawczości i ewaluacji działań wspieranych w ramach niniejszego programu.
	2. Komisja zapewnia włączanie równości płci i uwzględnianie aspektu płci jako zasady horyzontalnej i przekrojowej na wszystkich etapach przygotowania, wdrażania, monitorowania, sprawozdawczości i oceny wspieranych działań, w tym poprzez wykorzystanie ocen oraz danych segregowanych według kryterium płci/płci biologicznej i społecznej. Komisja promuje zasady horyzontalne, o których mowa w art. 6 i 7 rozporządzenia 2025/0545(COD) (rozporządzenie w sprawie wykonania) ustanawiającego zasady monitorowania wydatków budżetowych i ramy wykonania budżetu, w tym przepisy zapewniające

spójne stosowanie zasady „nie czyń poważnych szkód" i zasady równości płci. Należy dopilnować, aby żadne z finansowanych działań nie miało niezamierzonych negatywnych skutków dla równości płci.

Komisja zapewnia państwom członkowskim wytyczne techniczne dotyczące metodyki uwzględniania aspektu płci, o której mowa w ust. 2 akapit pierwszy, w tym minimalnych wymogów, analizy dotyczącej płci i oceny równości płci.

Państwa członkowskie regularnie składają sprawozdania na temat wkładu wydatków z EFS w osiągnięcie celów równości płci na podstawie danych segregowanych według kryterium płci i oceny jakościowej.

Poprawka 45

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 7

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
Państwa członkowskie zapewniają znaczący udział partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego w realizacji wsparcia na rzecz polityk zatrudnienia wysokiej jakości, kształcenia i umiejętności oraz włączenia społecznego zgodnie z art. 6 rozporządzenia XX [Plan PKR].	Państwa członkowskie zapewniają znaczący udział partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego***, w tym organizacji promujących prawa kobiet i równość płci, a także organizacji reprezentujących kobiety znajdujące się w trudnej sytuacji,*** w realizacji wsparcia na rzecz polityk zatrudnienia wysokiej jakości, kształcenia i umiejętności oraz włączenia społecznego zgodnie z art. 6 rozporządzenia XX [Plan PKR].

Poprawka 46

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 8 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
2. Każde państwo członkowskie wyznacza jednego przedstawiciela rządu, jednego przedstawiciela organizacji pracowników, jednego przedstawiciela organizacji pracodawców i po jednym zastępcy każdego z członków na okres nieprzekraczający siedmiu lat. Pod nieobecność członka jego zastępca jest automatycznie uprawniony do uczestnictwa w pracach. W skład Komitetu wchodzi po jednym przedstawicielu z każdej z organizacji reprezentujących organizacje pracowników i organizacje pracodawców na szczeblu Unii.	2. Każde państwo członkowskie wyznacza jednego przedstawiciela rządu, jednego przedstawiciela organizacji pracowników, jednego przedstawiciela organizacji pracodawców ***oraz przedstawicieli organizacji społeczeństwa obywatelskiego, w tym organizacji działających na rzecz równości płci, praw kobiet, praw osób z niepełnosprawnościami i wrażliwych grup osób,*** i po jednym zastępcy każdego z członków na okres nieprzekraczający siedmiu lat. Pod nieobecność członka jego zastępca jest automatycznie uprawniony do uczestnictwa w pracach. W skład Komitetu wchodzi po jednym przedstawicielu z każdej z organizacji reprezentujących organizacje pracowników i organizacje pracodawców na szczeblu Unii.

ZAŁĄCZNIK: WYKAZ PODMIOTÓW, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA OTRZYMAŁ INFORMACJE

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej oświadcza na swoją wyłączną odpowiedzialność, że nie ujęła w swojej opinii żadnych informacji od przedstawicieli grup interesu objętych zakresem porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie obowiązkowego rejestru służącego przejrzystości[1] ani od przedstawicieli organów publicznych państw trzecich, w tym ich misji dyplomatycznych i ambasad, których należy wskazać w tym załączniku zgodnie z art. 8 załącznika I do Regulaminu.

[1] Porozumienie międzyinstytucjonalne z 20 maja 2021 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską w sprawie obowiązkowego rejestru służącego przejrzystości (Dz.U. L 207 z 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

PROCEDURA W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

Tytuł	Ustanowienie Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach planu partnerstwa krajowego i regionalnego określonego w rozporządzeniu (UE) [...] [plan PKR] oraz ustanowienie warunków wdrażania unijnego wsparcia na rzecz wysokiej jakości zatrudnienia, umiejętności i włączenia społecznego na lata 2028–2034
Odsyłacze	COM(2025)0558 – C10-0172/2025 – 2025/0239(COD)
Komisja(e) przedmiotowo właściwa(e) Data ogłoszenia na posiedzeniu	EMPL 23.10.2025
Opinia wydana przez Data ogłoszenia na posiedzeniu	FEMM 23.10.2025
Sprawozdawca(czyni) komisji opiniodawczej Data powołania	Alessandra Moretti 12.1.2026
Rozpatrzenie w komisji	24.3.2026 5.5.2026
Data przyjęcia	23.6.2026
Wynik głosowania końcowego	+: 25 –: 9 0: 2

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

25	+
PPE	Csaba Bogdán, Michalis Hadjipantela, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Eleonora Meleti, Mirosława Nykiel, Sirpa Pietikäinen, Giusi Princi, Michał Wawrykiewicz
Renew	Abir Al-Sahlani, Valérie Devaux, Jana Toom, Lucia Yar
S&D	Sofie Eriksson, Lina Gálvez, Elisabeth Grossmann, Alessandra Moretti, Joanna Scheuring-Wielgus, Cecilia Strada, Marko Vešligaj
The Left	Hanna Gedin, Irene Montero, Carolina Morace
Verts/ALE	Mélissa Camara, Alexandra Geese, Benedetta Scuderi

9	-
ECR	Chiara Gemma, Bert-Jan Ruissen, Jessika van Leeuwen
ESN	Irmhild Boßdorf
NI	Judita Laššáková
PPE	Miriam Lexmann
PfE	Elisabeth Dieringer, Viktória Ferenc, Margarita de la Pisa Carrión

2	0
PfE	Mélanie Disdier, Séverine Werbrouck

Objaśnienie używanych znaków:
+ : za
- : przeciw
0 : wstrzymało się